

aquaculture: from theory to practice: a practical guide]. К.: «Prostobuk» [in Ukrainian].

8. Kononenko, R. V., & Shevchenko, P. H., & Kondratiuk, V. M., & Kononenko, I. S. (2016). *Intensyvnii tekhnolohii v akvakulturi: navch. posib.* [Intensive technologies in aquaculture: textbook]. К.: «Tsentri uchbovoi literatury» [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 24.10.2019

УДК 342.95:332.87

Тарасюк Юрій Васильович,
заступник директора з правових питань
будівництва житлових будинків
КП «Житлоінвестбуд-УКБ»
e-mail: tarasyuk_y@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0001-8352-7120>

ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ

У статті запропоновано авторське визначення поняття системи суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва. Запропоновано вказаних суб'єктів слід поділити на дві великі групи: 1) суб'єкти, що відповідають за формування та реалізацію державної політики у будівельній галузі взагалі та у сфері житлового будівництва, зокрема (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України та Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства); 2) суб'єкти, які здійснюють безпосередню реалізацію заходів, спрямованих на адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва (Державна архітектурно-будівельна інспекція України (Держархбудінспекція) та органи місцевого самоврядування). Визначено характерні особливості адміністративно-правового статусу вказаних суб'єктів. Констатовано, що система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні представлена різноманітними за своїм правовим статусом органами державної влади, а також самими суб'єктами будівництва, кожен з яких виконує ряд специфічних завдань і функцій у відповідній сфері. Вказано, що існуюча система суб'єктів ієрархічно вдало будована, але при цьому має такі недоліки: по-перше, законодавцю слід більш детально визначити роль, кожного суб'єкта у досліджуваній галузі, що дозволить уникнути дублювання повноважень, зокрема контрольно-наглядових; по-друге, необхідно вирішити проблему координації та взаємодії між суб'єктами адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва.

Ключові слова: суб'єкт, система, система суб'єктів, адміністративно-правове забезпечення, будівництво, житлове будівництво.

Tarasiuk Yu. CHARACTERISTICS OF THE SYSTEM OF SUBJECTS OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL PROVISION OF HOUSING CONSTRUCTION IN UKRAINE

The author of the article has suggested own definition of the concept of the system of subjects of administrative and legal provision of housing construction. It has been offered that specified subjects should be divided into two large groups: 1) subjects responsible for the formation and implementation of the state policy in the building construction sector in general and in the field of housing construction, in particular (the President of Ukraine, the Verkhovna Rada of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine and the Ministry of Economics Development, Trade and Agriculture); 2) subjects that directly implement measures aimed at administrative and legal provision of housing construction (the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine (SACI) and local self-government agencies). The author has determined characteristic features of the administrative and legal status of specified subjects. It has been stated that the system of subjects of administrative and legal provision of housing construction in Ukraine is represented by various agencies of state power according to their legal status, as well as the subjects of building construction themselves, where each of them performs a number of specific tasks and functions in the relevant area.

It has been pointed out that the existing system of subjects is hierarchically well-built, but has the following shortcomings: first of all, the legislator should define the role of each subject in the research area in details that can help to avoid duplication of powers, in particular control and supervisory powers; secondly, it is necessary to solve the problem of coordination and interaction between the subjects of administrative and legal provision of housing construction.

Key words: a subject, system, system of subjects, administrative and legal provision, building construction, housing construction.

Постановка проблеми. Адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва в Україні має тривалу та специфічну історію свого становлення й розвитку, обумовлену особливостями суспільно-політичних та економічних умов, в яких перебувала наша країна. Наразі формування досліджуваного законодавства ще не завершено і цей процес характеризується наявністю проблем, що визначають необхідність подальшого науково-теоретичного вивчення окресленої проблематики. Варто відзначити, що адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва в Україні вимагає від держави створення умов для належного функціонування всіх державних інституцій, серед яких важливе місце належить суб'єктам такого забезпечення. Взагалі, поняття суб'єкт є найбільш дослідженим саме з точки зору права, де його найбільш часто характеризують, як фізичну та/або юридичну особу, яка володіє певним набором суб'єктивних прав та

юридичних обов'язків.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Окремі питання, пов'язані з адміністративно-правовим забезпечення житлового будівництва в Україні у своїх наукових працях розглядали: О.В. Галунько, В.А. Гошовська, К.Ф. Задоя, О.Є. Костюченко, Л.А. Пашко, В.Ф. Погорілко, В.І. Теремецький, К.Б. Толкачев, О.П. Угровецький, В.Л. Федоренко, А.Г. Хабібুলін, В.А. Ціленко та інші вчені. Втім, незважаючи на чималу кількість наукових здобутків у зазначеній сфері наукового пізнання невирішеними залишаються проблеми визначення кола суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні (її поняття та класифікація) та адміністративно-правового статусу цих суб'єктів.

Мета статті – визначити коло органів державної влади, що складають систему суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як відомо, система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні представляє собою сукупність уповноважених органів державної влади та їх посадових осіб, які відповідно до норм чинного законодавства наділені певним адміністративно-правовим статусом, реалізація якого дозволяє створити всі необхідні умови для належного функціонування відповідної сфери. Вбачається, що ці суб'єкти можна поділити на дві групи: 1) суб'єкти, що відповідають за формування та реалізацію державної політики у будівельній галузі взагалі, та у сфері житлового будівництва, зокрема (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України та Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства); 2) суб'єкти безпосередньо реалізації заходів, спрямованих на адміністративно-правове забезпечення житлового будівництва (Державна архітектурно-будівельна інспекція України (Держархбудінспекція) та органи місцевого самоврядування).

Щодо поняття адміністративно-правового статусу, то вважаємо, що його слід розуміти як регламентоване нормами адміністративного права положення суб'єкта, яке характеризується сукупністю прав, обов'язків, гарантій діяльності та ступенем відповідальності. Науковець також зауважує, що наявність адміністративного правового статусу означає, що суб'єкт має визначену адміністративно-правовими нормами компетенцію – предмети відання, права й обов'язки (повноваження), несе відповідальність за дії чи бездіяльність у межах власної або делегованої компетенції, виконує публічні, виконавчо-розпорядчі, дозвоільно-реєстраційні та контрольні функції, бере участь в адміністративних правовідносинах регулятивного чи охоронного характеру [1; 2, с. 52–53].

Розкриваючи особливості адміністративно-правового статусу суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні, насамперед звернемо увагу на Президента України. Відповідно до Основного Закону нашої держави Президент України є главою держави і виступає від її імені. Він є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Президент України є гарантом реалізації стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору [3]. Інституту президента притаманні такі риси: виборний глава держави – арбітр у системі стримувань і противаг у розподілі влади на законодавчу, виконавчу й судову, який прагне контролювати центральну виконавчу владу і місцеві державні адміністрації; в організаційному аспекті Президент нікому не підлеглий, адже має найвищий ступінь легітимності, незалежний від будь-яких інших державних органів; президент повинен дотримуватися важливих морально-політичних та громадських зобов'язань, а тому бути гарантом конституції; посада президента має яскраво виражений політичний характер, йому належить важлива роль у виробленні державної політики; статус президента визначається насамперед формою державного правління; як вища посадова особа президент залежно від форми правління наділяється цілим спектром важливих повноважень, серед яких є право на видання нормативних актів (указів); дуалізм виконавчої гілки влади обумовлює відсутність конституційного визначення Президента України як носія виконавчої влади [4, с. 77-78].

У своїй діяльності Президент приймає нормативно-правові акти, яким, як слушно відмічає О.В. Красногор, притаманні такі характерні ознаки [5, с. 67-68]:

1. Правові акти Президента України мають за мету деталізацію положень Конституції та законів України. Вони мають нормативний характер та підтримуються можливістю застосування державного примусу. Тобто правові акти Президента України не можуть бути «голосливими» – у разі наявності в них регламентарних норм у законодавстві повинна бути передбачена юридична відповідальність за невиконання або неналежне виконання. З вимоги конституційності правових актів Президента випливає також інша вимога – обґрунтованість, що передбачає наведення певних міркувань щодо обставин та суспільної необхідності прийняття правового акта глави держави.

2. Нормативно-правові акти Президента України мають підзаконний характер. Свідченням цього є положення Конституції України, що Президент України видає укази і розпорядження на основі та на виконання Конституції і законів України. Отже, вони мають їм відповідати та спрямовуватися на виконання їх положень [5, с. 67-68].

У рамках представленої проблематики варто звернути увагу на ст. 106 Конституції, відповідно до якої Президент: 1) забезпечує державну незалежність, національну безпеку і правонаступництво держави; 2) звертається з посланнями до народу та із щорічними і позачерговими посланнями до Верховної Ради України про внутрішнє і зовнішнє становище України; 3) представляє державу в міжнародних відносинах, здійснює керівництво зовнішньополітичною діяльністю держави, веде переговори та укладає міжнародні договори

України; 4) приймає рішення про визнання іноземних держав; 5) призначає та звільняє глав дипломатичних представництв України в інших державах і при міжнародних організаціях; приймає вірчі і відкличні грамоти дипломатичних представників іноземних держав; 6) призначає всеукраїнський референдум щодо змін Конституції України відповідно до ст. 156 цієї Конституції, проголошує всеукраїнський референдум за народною ініціативою; 7) призначає позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією; 8) припиняє повноваження Верховної Ради України у випадках, передбачених цією Конституцією; тощо [3].

Далі розглянемо правовий статус Верховної Ради України (Парламенту) в контексті обраної проблематики. Парламент – це виборний колегіальний орган, який має переважні права у сфері законотворчості. Завдяки парламенту у країні створюються, розвиваються і зберігаються демократичні форми правління. Роль парламенту в житті суспільства кожної країни є різною. Проте у діяльності парламентів світу є багато спільного, що заслуговує на вивчення і використання набутого досвіду в діяльності інших законодавчих органів. Насамперед слід усвідомити, що ідеали справедливості, природних прав і свобод людини можуть бути втілені у життя лише тоді, коли держава базується на принципах народовладдя і розподілу державної влади на законодавчу, виконавчу та судову [6]. В.С. Журавський висловлює цікаву думку, відповідно до якої парламент – це живий організм, де взаємодіють депутати, при чому не лише завдяки індивідуальним контактам або формально (на законодавчому рівні) встановленим комітетам, комісіям, а й оформлюючись у об'єднання за політичними інтересами, утворюючи фракції, більшість та меншість і т.д. [7, с. 3].

Загальнодержавний характер Верховної Ради підкреслюється декількома обставинами. Найявністю у неї загальнодержавних функцій і повноважень. До її функцій відносяться: законодавча, установча, контрольна, представницька та інші. Її повноваження свідчать про те, що права і обов'язки вона здійснює у галузі державного будівництва на загальнодержавному рівні: вносить зміни до Конституції України, призначає всеукраїнський референдум, приймає закони, затверджує Державний бюджет України, визначає засади внутрішньої і зовнішньої політики тощо [8, с.6]. Легітимний характер Верховної Ради підкреслюється, по-перше, тим, що вона обирається на демократичних засадах відповідно до чинного законодавства народом України. По-друге, вона є повноважною за умови обрання не менше двох третин від її конституційного складу [8, с.6].

Що ж стосується безпосередньо представленої у цьому дослідженні проблематики, то роль Верховної Ради України у сфері забезпечення державного будівництва полягає: по-перше, у створенні нормативно-правового підґрунтя функціонування цієї сфери, а саме: а) будівельні норми, правила іноземних держав застосовуються в Україні відповідно до міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України; б) розробляє державні програми, стратегії, концепції у цій сфері; по-друге, здійснює Парламентський контроль у цій сфері.

Що ж стосується Кабінету Міністрів України, то він представляє собою вищий орган у системі органів виконавчої влади, відповідальний перед Президентом України і Верховною Радою України підконтрольний і підзвітний Верховній Раді України, що керується у своїй діяльності Конституцією, законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України [9]. Його ключовим призначенням є формування державної політики у всіх сферах суспільного життя, в тому числі і галузі будівництва. Окрім того, саме Кабінету Міністрів України координує діяльність інших центральних органів виконавчої влади, серед яких в рамках представленої проблематики слід вказати Міністерство розвитку громад та територій України, а також Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства. Розглянемо вказані центральні органи виконавчої влади більш детально.

Так, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства (далі – Мінекономіки) є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику економічного, соціального розвитку і торгівлі, державну промислову політику, державну військово-промислову політику, державну інвестиційну політику, державну зовнішньоекономічну політику, державну політику у сфері технічного регулювання, стандартизації, метрології та метрологічної діяльності, управління об'єктами державної власності, розвитку підприємництва, державно-приватного партнерства, інтелектуальної власності, інноваційної діяльності в реальному секторі економіки, туризму та курортів (крім здійснення державного нагляду (контролю) у сфері туризму та курортів), державних та публічних закупівель, а також державного замовлення на підготовку фахівців, наукових, науково-педагогічних та робітничих кадрів, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів [10]. В рамках представленої проблематики основними завданнями Мінекономіки є: погоджує титули будов (об'єктів), фінансування проектів будівництва яких здійснюється із залученням коштів державного бюджету або коштів підприємств державної власності; здійснює в межах повноважень, передбачених законом, повноваження суб'єкта нормування в будівництві; видає в установленому порядку висновки щодо продовження строків розрахунків в іноземній валюті у разі здійснення резидентом операцій за договорами виробничої кооперації, консигнації, комплексного будівництва, тендерної поставки, гарантійного обслуговування, поставки складних технічних виробів і товарів спеціального призначення [10].

Далі звернемо увагу на Міністерство розвитку громад та територій України (далі – Мінрегіон), яке є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну регіональну політику, державну політику у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної

організації влади та адміністративно-територіального устрою, державну житлову політику і політику у сфері благоустрою населених пунктів, державну політику у сфері житлово-комунального господарства, державну політику у сфері поводження з побутовими відходами, державну політику у сфері будівництва, містобудування, просторового планування територій та архітектури, державну політику у сфері технічного регулювання у будівництві, а також забезпечує формування державної політики у сфері архітектурно-будівельного контролю та нагляду, у сфері контролю житлово-комунального господарства та у сфері забезпечення енергетичної ефективності будівель [11].

До ключових завдань Мінрегіону в рамках забезпечення житлового будівництва необхідно віднести забезпечення формування та реалізації державної регіональної політики, державної політики у сфері розвитку місцевого самоврядування, територіальної організації влади та адміністративно-територіального устрою, державної житлової політики і політики у сфері благоустрою населених пунктів, державної політики у сфері житлово-комунального господарства, державної політики у сфері поводження з побутовими відходами, державної політики у сфері будівництва, містобудування, просторового планування територій та архітектури, державної політики у сфері технічного регулювання у будівництві, зокрема щодо: здійснення моніторингу стану розрахунків за житлово-комунальні послуги; забезпечення формування державної політики у сфері контролю житлово-комунального господарства; забезпечення технічного регулювання у сфері житлово-комунального господарства [11].

Тож, наведені положення свідчать, що саме Мінрегіону сьогодні відводиться ключова роль в системі центральних органів виконавчої влади, які відповідають за формування та реалізацію державної політики у будівельній галузі взагалі та у сфері житлового будівництва зокрема. Втім його компетенція, все ж таки має загальний характер, а більш специфічні завдання у досліджуваній виконують Державна архітектурно-будівельна інспекція України (далі – ДАБІ) та органи місцевого самоврядування.

Так, ДАБІ є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра розвитку громад та територій і який реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду в частині надання (отримання, реєстрації), відмови у видачі чи анулювання (скасування) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів [12]. Основним завданням ДАБІ є реалізація державної політики з питань державного архітектурно-будівельного контролю та нагляду, а саме: підготовка і внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо забезпечення формування державної політики з питань, що належать до компетенції ДАБІ; виконання дозвільних та реєстраційних функцій у будівництві у визначених законодавством випадках.

ДАБІ відповідно до покладених на неї завдань [12]: 1) узагальнює практику застосування законодавства з питань, що належать до її компетенції, розробляє пропозиції щодо вдосконалення законодавчих актів, актів Президента України та Кабінету Міністрів України, нормативно-правових актів міністерств та в установленому порядку подає їх Міністру; 2) отримує повідомлення про початок виконання підготовчих робіт, повідомлення про початок виконання будівельних робіт, здійснює внесення змін до них, а також скасовує право на початок виконання підготовчих або будівельних робіт, набуто на підставі поданого повідомлення; 3) видає дозволи на виконання будівельних робіт, повідомлення про внесення змін до них, відмовляє у видачі таких дозволів, анулює дозволи на виконання будівельних робіт; 4) приймає в установленому порядку в експлуатацію закінчені будівництвом об'єкти (видає відповідні сертифікати або відмовляє у їх видачі, реєструє декларації про готовність об'єкта до експлуатації, вносить зміни до них, а також повертає такі декларації та скасовує їх реєстрацію); 5) веде єдиний реєстр документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт і засвідчують прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів, відомостей про повернення на доопрацювання, відмову у видачі, скасування та анулювання зазначених документів; 6) перевіряє на відповідність вимогам законодавства, будівельних норм, стандартів і правил рішення, прийняті територіальними органами ДАБІ; 7) організовує проведення або проводить навчання, підвищення кваліфікації, підготовку та перепідготовку фахівців для здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, обстеження та інших функцій, виконання яких належить до передбачених законом повноважень ДАБІ; 8) бере участь у підготовці міжнародних договорів України з питань державного архітектурно-будівельного контролю, укладає відповідно до законодавства міжнародні договори України міжвідомчого характеру та здійснює міжнародне співробітництво з питань, що належать до її компетенції; 9) здійснює інші повноваження, визначені законом [12].

Отже, ДАБІ виконує ряд специфічних завдань як суб'єкт адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні, адже окрім того, що вона відповідає за реалізацію державної політики у сфері будівництва, зокрема і житлового, до її компетенції входить нагляд і контроль за дотриманням норм і стандартів у сфері будівництва відповідними суб'єктами, а також організація і проведення навчання, підвищення кваліфікації, підготовка та перепідготовка фахівців для здійснення державного архітектурно-будівельного контролю.

Не можна оминати увагою діяльність органів місцевого самоврядування в контексті адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні. Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» повноваження органів місцевого самоврядування поділяються на дві групи [13]:

а) власні (самоврядні) повноваження: 1) організація за рахунок власних коштів і на пайових засадах

будівництва, реконструкції і ремонту об'єктів комунального господарства та соціально-культурного призначення, жилих будинків, шляхів місцевого значення, а також капітального та поточного ремонту вулиць і доріг населених пунктів та інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах); 2) виконання або делегування на конкурсній основі генеральній будівельній організації (підрядній організації) функцій замовника на будівництво, реконструкцію і ремонт житла, інших об'єктів соціальної та виробничої інфраструктури комунальної власності; 3) розгляд і внесення до відповідних органів виконавчої влади пропозицій до планів і програм будівництва та реконструкції об'єктів на відповідній території; 4) залучення на договірних засадах підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності до участі в розвитку потужностей будівельної індустрії і промисловості будівельних матеріалів, у створенні, розвитку та реконструкції об'єктів інженерного забезпечення і транспортного обслуговування; 5) визначення у встановленому законодавством порядку відповідно до рішень ради території, вибір, вилучення (викуп) і надання землі для містобудівних потреб, визначених містобудівною документацією; 6) підготовка і подання на затвердження ради відповідних місцевих містобудівних програм, генеральних планів забудови населених пунктів, іншої містобудівної документації; тощо [13];

б) делеговані повноваження: 1) надання (отримання, реєстрація) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, здійснення державного архітектурно-будівельного контролю та прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів у випадках та відповідно до вимог, встановлених Законом України «Про регулювання містобудівної діяльності»; 2) організація роботи, пов'язаної зі створенням і веденням містобудівного кадастру населених пунктів; 3) здійснення в установленому порядку державного контролю за дотриманням законодавства, затвердженої містобудівної документації при плануванні та забудові відповідних територій; зупинення у випадках, передбачених законом, будівництва, яке проводиться з порушенням містобудівної документації і проектів окремих об'єктів, а також може заподіяти шкоди навколишньому природному середовищу; 4) здійснення контролю за забезпеченням надійності та безпечності будинків і споруд незалежно від форм власності в районах, що зазнають впливу небезпечних природних і техногенних явищ та процесів; 5) організація охорони, реставрації та використання пам'яток історії і культури, архітектури та містобудування, палацово-паркових, паркових і садибних комплексів, природних заповідників; 6) вирішення відповідно до законодавства спорів з питань містобудування; 7) здійснення державного контролю за дотриманням договірних зобов'язань забудовниками, діяльність яких пов'язана із залученням коштів фізичних осіб у будівництво багатоквартирних житлових будинків [13].

Говорячи про особливості адміністративно-правового статусу органів місцевого самоврядування, як суб'єкта адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва варто відзначити, що його ключовими повноваженнями є контроль-наглядові та дозвільні. Саме місцеве самоврядування здійснює, найбільший вплив на діяльність суб'єктів будівництва безпосередньо на місцях, а також може адаптувати їх діяльність відповідно до вимог і потреб конкретного регіону, що зі свого боку дозволяє більш ефективно забезпечити потреби у житловому будівництві на відповідній адміністративно-територіальній одиниці.

Висновки. Отже, підбиваючи підсумки представленого наукового дослідження слід зазначити, що система суб'єктів адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва в Україні та особливості їх адміністративно-правового статусу представлена різноманітними за своїм правовим статусом органами державної влади, а також самими суб'єктами будівництва, кожен з яких виконує специфічні завдання і функції у відповідній сфері. З огляду на це слід констатувати, що відповідна система є досить вдало ієрархічно будована, однак при цьому має такі недоліки: 1) законодавцю слід більш детально визначити роль кожного з окреслених суб'єктів у досліджуваній галузі, що дозволить уникнути дублювання окремих (зокрема, контроль-наглядових) повноважень; 2) необхідно вирішити проблему координації та взаємодії між суб'єктами адміністративно-правового забезпечення житлового будівництва.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Угровецький О.П. Система оподаткування в Україні: становлення, реформування, адміністрування: монографія. Харків: ТД «Золота миля», 2008. 308 с.
2. Рибалка Н.О. Адміністративно-правовий статус органів державного фінансового контролю в умовах реформування міжбюджетних відносин. *Наше право*. 2015. № 3. С. 50-56.
3. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр/conv#Text>
4. Чобану М. Роль інституту президента в організації державної влади: світовий досвід і Україна. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2013. Вип. 1. С. 71-79.
5. Красногор О.В. Функції та повноваження Президента України. *Наукові праці МАУП. Політичні науки*. 2015. Вип. 45. С. 64-69.
6. Кислий П., Вайз Ч. Становлення парламентаризму в Україні: на тлі світового досвіду. К.: Абрис, 2000. 414 с.
7. Журавський В.С. Конституційно-правовий статус народних депутатів та їх парламентських об'єднань. К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2000. 64 с.
8. Парламентаризм в Україні. Державно-управлінські механізми реалізації функцій законодавчої влади: навч.-метод. матеріали / В.А. Гошовська, Л.А. Пашко, К.Ф. Задоя. К.: НАДУ, 2013. 48 с.

9. Конституційне право України. Підручник. 2-ге видання, перероблене та доопрацьоване / Погорілко В.Ф., Федоренко В.Л. Видавництво: К.: Правова єдність. 2010. 428 с.

10. Питання Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.09.2019 № 838. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/838-2019-п/conv#Text>

11. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.04.2014 № 197. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-п/conv#Text>

12. Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України: Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 294. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-2014-п/conv#Text>

13. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/conv#Text>

REFERENCES:

1. Ugrovetsky, O.P. (2008). System of taxation in Ukraine: formation, reform, administration: a monograph. Kharkiv: Golden Mile, 2008. [in Ukrainian].

2. Rybalka, N.O. (2015). Administrative and legal status of state financial control bodies in terms of reforming intergovernmental relations. *Our right.*, № 3, 50-56 [in Ukrainian].

3. The Constitution of Ukraine № 254k/96-VR. (1996, June 28). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр/conv#Text> [in Ukrainian].

4. Chobanu, M. (2013). The role of the presidential institute in the organization of state power: world experience and Ukraine. *Public administration and local government*, 1, 71-79 [in Ukrainian].

5. Krasnogor, O.V. (2015). Functions and powers of the President of Ukraine. *Scientific works of IAPM. Political science*, 45, 64-69 [in Ukrainian].

6. Sour, P., Wise, C. (2000). Formation of parliamentarism in Ukraine: Against the background of world experience. Kyiv: Abris. [in Ukrainian].

7. Zhuravsky, V.S. (2000). Constitutional and legal status of people's deputies and their parliamentary associations. Kyiv: Inst. Of State and Law. V.M. Koretsky NAS of Ukraine. 64 p. [in Ukrainian].

8. Goshovska, V.A., Pashko L.A., & Zadoya, K.F. (2013). Parliamentarism in Ukraine. State management mechanisms for the implementation of the functions of the legislature: teaching method. Materials. Kyiv: NADU. [in Ukrainian].

9. Pogorilko, V.F., Fedorenko, V.L. (2010). Publisher Constitutional law of Ukraine. Textbook 2nd edition, revised and revised.: Kyiv: Legal Unity Year of publication. [in Ukrainian].

10. Issues of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture (2019). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 838 (2019, September 11). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/838-2019-п/conv#> [in Ukrainian].

11. On approval of the Regulation on the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 197 (2014, April 30). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-п/conv#Text> [in Ukrainian].

12. On approval of the Regulations on the State Architectural and Construction Inspectorate of Ukraine (2014). Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 294 (2014 July, 09). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-2014-п/conv#Text> [in Ukrainian].

13. On local self-government in Ukraine (1997). Law of Ukraine № 280/97-ВР (1997, May, 21). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр/conv#Text> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 13.10.2019

УДК 323.38

Ткаченко Ірина Миколаївна,

старший викладач кафедри права та соціально-економічних відносин,

Кіровоградського інституту розвитку людини «Україна»

e-mail: ipa_tkachenko_2006@ukr.net

СУБ'ЄКТНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ ЩОДО ЗАХИСТУ ВЕТЕРАНІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД

У статті розглянуто суб'єктний механізм реалізації соціальної функції держави щодо захисту ветеранів на прикладі зарубіжних країн. Встановлено особливості законодавчого врегулювання цієї сфери, систем органів виконавчої влади, аспектів щодо соціального визнання та можливостей реінтеграції ветеранів у суспільство. Дослідження базується на досвіді таких європейських країн як Франція, Данія та Великобританія. У рамках вивчення зарубіжного досвіду функціонування механізму захисту ветеранів та членів їх сімей масо узагальнено наступні позиції: як виглядав історичний розвиток аж до запровадження діючої концепції у справах ветеранів, якщо така існує, і які дискусії проводились на шляху її реалізації; як